

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นแบบแผนการดำเนินชีวิต ค่านิยม จริยตประเพณี วิทยาการ และเทคโนโลยีตลอดจนวัสดุค่าง ๆ ที่เป็นผลผลิตจากการคิดกันของมนุษย์หมู่ชนใดหมู่ชนหนึ่ง ได้ถือปฏิบัติสืบทอดกันมาเนื่นาน จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญมากต่อการดำรงชีวิตของคนในสังคมนั้น เพราะเป็นเครื่องแสดงถึงลักษณะเฉพาะของกลุ่มคน ทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างคนกับธรรมชาติและคนกับคนในชุมชน ก่อให้เกิดความรักความผูกพันต่อท้องถิ่น อันอาจเป็นปัจจัยต่อการส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น และสามารถใช้เป็นองค์ความรู้ในวิทยาการแขนงต่าง ๆ ได้ วัฒนธรรมดังกล่าวที่มีรากฐานมาจากชุมชนนี้จึงถูกยกยเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีการก่อสร้าง ขึ้นภายใต้กระบวนการของชุมชนเอง หากได้รับการส่งเสริมและพัฒนาที่ดีจะทำให้ท้องถิ่นเกิดความเข้มแข็งอันนำไปสู่ความเจริญของกลุ่มชนในชาติ

กระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 264) ได้จัดการสัมมนาเรื่อง ระบบการบริหารการจัดการวัฒนธรรม ได้ชี้ให้เห็นถึง ความสำคัญของวัฒนธรรมท้องถิ่นว่า ถ้าวัฒนธรรมท้องถิ่นไม่เข้มแข็งพอ ทุกคนก็จะพากันละทิ้งวิถีชีวิตและวัฒนธรรมด้วยความคอยเอวัฒนธรรมต่างแดนเข้ามาใช้ ในที่สุดวัฒนธรรมต่างแดนก็จะกลืนออกลักษณะของตนเองไป เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมนับเป็นหัวใจสำคัญของสังคม สังคมใดสูญเสินเอกลักษณ์หรือตกเป็นทาสทางวัฒนธรรมของชาติอื่น ๆ ประเทศนั้นจะล่มสลายทันที

ในอดีตที่ผ่านมา มีร่องรอยหลักฐานทำให้ทราบว่า ไทยมีวัฒนธรรมอันเก่าแก่ โดยบรรพนธุรุข ได้สร้างสรรสรส์สมกันมาเป็นเวลาช้านาน จนกลายเป็นรากเหง้าแห่งวัฒนธรรม และบรรพนธุรุขก็ได้รับการยกย่องขนาดน้ำใจจากผู้ทรงกฎหมายทางวิชาการว่า เป็นผู้ทรงกฎหมายปัญญาท้องถิ่นแล้วว่า ผู้ทรงกฎหมายปัญญาท้องถิ่นเป็นผู้มีคุณอนันต์กับท้องถิ่นได้ร่วมกันช่วยจารโลงห้องถิ่นของตนให้มีความเป็นเฉพาะพื้นบ้าน และสามารถใช้ในห้องถิ่นก็ได้ร่วงชีวิตตามครรลองที่วิถีประชาช่วยกันจัดแต่งปรับปรุงให้เข้ากับสภาพชุมชนและสอดคล้องกับการดำรงชีวิตในสังคมเกิดคุลียภาพ หากแต่ในความเป็นจริงของปัจจุบันสังคมยังขาดการส่งเสริมความรู้จากผู้ทรงกฎหมายปัญญา และนับวันประชัญญ์ห้องถิ่นก็ยังจะหมดไปพร้อมกับกฎหมายปัญญาท้องถิ่นที่ไม่มีการรับสืบทอด ด้วยมองเห็นว่าเป็นของโบราณ ล้าสมัย จึงน่าเป็นห่วงใจต่อการขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังที่อาจเป็นเหตุให้ไทยต้องหมดความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นอันเก่าแก่ คงเหลือไว้ได้เพียงร่องรอยในอดีตที่ขาดกลืนอย่างความเป็นชุมชน เพราะทุกคนมุ่งสู่ความเป็นสากล และนับวันเยาวชนก็จะยิ่งทอดทิ้งชุมชนมากขึ้น เพราะเขาไม่มีอะไรเป็นโขคล้องใจให้เห็นคุณค่าของแผ่นดินที่เกิด

เมื่อรัฐบาลเริ่มมีการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาตินับแต่ฉบับที่ 1 เป็นต้นมา เป็นเหตุทำให้ชุมชนซึ่งอยู่ในฐานะผู้ด้อยโอกาสของการได้รับการศึกษา ต้องถูกกระแสการพัฒนาของรัฐบังคับให้ห้องถิ่นปรับตัวให้เข้ากับชีวิตของสังคมเมือง มุ่งให้ชุมชนนำระบบเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินตรา โดยขาดการศึกษาสภาพที่แท้จริงว่า ชีวิตในชุมชนนับแต่เดิมมาย่างไร การนำเทคโนโลยีเข้ามาครอบงำชุมชนทอย่างไม่สอดคล้องกับกฎหมายปัญญาท้องถิ่นเพียงพอให้มีจุดเน้นที่ว่า รัฐส่วนกลางมีอำนาจในการตัดสินปัญหาการพัฒนาประเทศ ดังนั้น กระบวนการของแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติทุกฉบับ จึงเป็นปัจจัยที่ทำให้ชุมชนขาดจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาห้องถิ่น จึงเท่ากับรัฐเป็นผู้ทำลายกฎหมายปัญญาท้องถิ่น ทำลายวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ของห้องถิ่น ทำให้ชาวบ้านขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เลิกพึงพาตนเองหันมาพึ่งรัฐแทน นับเป็นการสูญเสียอันยิ่งใหญ่ เพราะกฎหมายปัญญาเปรียบเสมือนมั่นสมองของประเทศ คือyleเหตุทั้งปวงจึงเป็นการ

กระตุ้นเตือนให้รู้เรื่องแก่ปัญหาให้กับชุมชนเพื่อเรียกร้องความเป็นเจ้าของถิ่นในการสร้างกระบวนการชุมชนให้เข้มแข็ง มีการปรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 เป็นแผนที่มุ่งพัฒนาคนในท้องถิ่น โดยให้เห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นกับวิถีชีวิตริมชุมชน มีการกำหนด การส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพื่อให้มีความสมดุลย์ยั่งยืน ดังนี้

ข้อ 1 การส่งเสริมสมรรถภาพของชุมชนหรือสังคมให้เข้มแข็ง
สามารถพึ่งตนเองโดยอาศัยหนักถึงสิทธิและหน้าที่ทั้งต่อตัวเองและสังคม เพื่อเป็นฐานของการพัฒนาชุมชนต่าง ๆ ทั้งในเมืองและชนบท

ข้อ 3 สนับสนุนการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างคนในชุมชนเดียวกันและระหว่างองค์กรชุมชนเดียวกันในทุกรูปแบบ โดยเน้นการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือประณีตวิถีชาวบ้านที่มีอยู่ และมีการรับรองวิทยะฐานของการเรียนรู้ดังกล่าว

นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ยังให้ชุมชนมีส่วนในการพัฒนาประเทศได้ร่วมแก่ปัญหาจึงได้ระบุถึงแนวทางด้วยการจัดการศึกษาในภายนอกชุมชน

ข้อ 4 ส่งเสริมให้ชุมชนจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีการศึกษา การแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสาร และการรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิทยาการอื่น ๆ ให้ชุมชนสามารถเคราะห์ปัญหาและความต้องการนี้ ทางวิธีการต่าง ๆ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาด้านต่าง ๆ ระหว่างชุมชน

แผนเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 จึงกำหนดแนวทางและมาตรการในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนของชุมชน “เพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนและชุมชนที่พลาด โอกาสทางการศึกษา ให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนร่วมกันอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา และมีการประสานการเรียนรู้ร่วม

กันเป็นเครือข่ายอันเป็นการสร้างองค์กรชุมชนให้เข้มแข็งและเป็นรากฐานกระบวนการ
ประชาธิปไตย ”(นันทสาร สีสลับและคณะ, 2541 : ค)

ภูมิปัญญาพื้นบ้านมีหลายลักษณะ เช่น จิตกรรมฝาผนังตามโนบส์ วิหาร
หัตถกรรมพื้นบ้าน สิ่งทอ การละเล่นพื้นบ้าน เป็นต้น จังหวัดสangkhlaเป็นจังหวัดหนึ่งที่มี
ประวัติความเป็นมายาวนานและมีลักษณะของการเกิดชนเผ่าต่าง ๆ มากนay จึงเป็นปัจจัย
หนึ่งที่ทำให้ภูมิปัญญาเกิดความหลากหลายโดยเฉพาะด้านการละเล่นพื้นบ้านที่มีหลาย
ลักษณะสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างของชนเผ่าในจังหวัดสangkhlaทั้งยัง
สะท้อนถึงวิถีชีวิตร่องรอยนั้นได้ด้วย การละเล่นต่าง ๆ ล้วนมีประวัติความเป็นมาอันยาว
นานควบคู่กับประวัติศาสตร์จังหวัดสangkhla มีการละเล่นหลายชนิดที่ยังคงได้รับความ
นิยมอยู่ เช่น ในราหันต์ตะลุง แต่นางนินิกำลังจะสูญหาย เช่น การเล่นโถะครีม ซึ่ง เป็นต้น

การเล่นโถะครีม เป็นการเล่นของชาวไทยพุทธ มีบ้างในอำเภอจะนะ อําเภอหาด
ใหญ่ อําเภอรัตนมิ

การเล่นซึ่ล เป็นการเล่นของชาวไทยมุสลิม มีบ้างในอำเภอจะนะ อําเภอเทพา
อําเภอนาทวี อําเภอสะบ้าย้อย

การละเล่นต่าง ๆ เหล่านี้แต่เดิมได้รับการยอมรับจากชุมชนว่าเป็นวิถีชีวิตส่วน
หนึ่งของชุมชน เพราะมีอิทธิพลของความเชื่อและพิธีกรรมสอดคล้องอยู่ ต่อมามีอชุมชน
ได้รับการพัฒนาให้ยึดระเบียบการปกครองท้องถิ่นตามแต่รัฐบาลสั่งการ ทำให้เทคโนโลยี
และระเบียบสังคมเมืองเข้ามามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการละเล่นพื้นบ้าน
จนมีผลทำให้ การละเล่นลดความสำคัญและกำลังจะเริ่มสูญหาย เมื่อเป็นเช่นนี้จึงส่งผลให้
ชนในท้องถิ่นขาดความภาคภูมิใจ ขาดความรักและห่วงใยท้องถิ่น เพราะท้องถิ่นไม่มี
เอกลักษณ์ที่ทรงคุณค่า

ซึ่ลเป็นการละเล่นพื้นบ้านชนิดหนึ่ง ที่มีกำเนิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกันช่วย
วางแผนแนวทางการละเล่นจนมีลักษณะที่โอดเด่นไปจากการละเล่นชนิดอื่น ๆ กล่าว

คือ ชีวิตจัดเป็นการละเล่นที่แสดงถึงศิลปะการต่อสู้ อันเป็นรากเหง้าของการดำรงชีวิตของสังคมชนบทในการป้องกันตัวจากภัยข้าศึก ลักษณะการต่อสู้นี้มีมาแต่โบราณและได้รับการพัฒนาจากผู้ทรงภูมิปัญญาห้องถิน ให้กล้ายเป็นศิลปะการละเล่น ที่มีรูปแบบเฉพาะตัว ทั้งแสดงออกถึงสภาพของชุมชนที่มีชีวิตประภูมอยู่ จากกำหนดของชีวิตที่มีเป็นเวลาช้านานและยังคงได้รับการสืบทอดอยู่อย่างต่อเนื่อง และยังยืนยันนามซึ่งรายได้ให้กับผู้เล่น ชีวิต จึงเป็นความภาคภูมิใจของชุมชน ที่รักจักเลือกสรรภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษในห้องถิน เป็นผู้พัฒนาให้มีความเป็นเอกลักษณ์ของห้องถิน คณะชีวิต ในจังหวัดสงขลาที่มีชื่อเสียงจากอดีตเมื่อ 10 ปีที่แล้วและมีการสืบสานสู่ชั่นรุ่นใหม่หลายรุ่น คือ คณะเส้น การิม ออย ที่อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา เดยเข้าร่วมแข่งขันชีวิต ในรายการต่าง ๆ มากมาย จนนำชื่อเสียงมาสู่อีกโลก และประเทศไทยโดยเฉพาะหมู่บ้านสฤทธิ์ ครั้นเมื่อชีวิตหมดความนิยมจากสังคมไทย คณะเส้น การิม ก็มิได้ท้อถอย ละทิ้งการเล่นหากแต่ยังคงมีการสืบสานต่อไป แม้จะมีผู้รับการสืบสานน้อยลงก็ตาม ความพยายามให้ชีวิตคงอยู่ดังกล่าวได้ส่งผลให้ชีวิตกล้ายเป็นการละเล่นพื้นบ้านประเพณีเพื่อการบันเทิง นับว่าเป็นความพยายามที่จะดำเนินรักษาภูมิปัญญาห้องถินมิให้สูญหาย ทั้งยังนำรายได้เสริมมาสู่ผู้เล่น ได้ในบางโอกาสด้วย ด้วยประการดังกล่าวจึงเป็นเรื่องที่ควรนำมาศึกษาถึงกระบวนการถ่ายทอดการเรียนรู้ที่เป็นเครือข่ายของชุมชน เนื่องจากเครือข่ายการเรียนรู้ เป็นการปลูกจิตสำนึกใหม่ให้แก่ชุมชน ในการคืนรุ่นต่อสู้เพื่อพัฒนาและเพิ่มพานองให้อยู่ในชุมชนตามสภาพที่เหมาะสมกับชุมชน ดังนั้นเพื่อร่วมกันจัด โลงวัฒนธรรมพื้นบ้าน จึงควรทำการวิจัยและบันทึกเป็นหลักฐานแบบอย่างให้แก่คนชน ได้พึงกระหนกถึงหน้าที่ของบุคคลที่เกิดมาร่วมกันในชุมชนย้อมต้องมีส่วนในการช่วยรักษา ส่งเสริม เสถียรภาพของห้องถินตนเองให้ยั่งยืนยาวต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้วิวัตถุประสงค์ ดังนี้

- เพื่อศึกษาประมวลภูมิปัญญาพื้นบ้านชีวิตด้านต่าง ๆ

- 1.1 ประวัติความเป็นมาของชีลະ
- 1.2 ประวัติความเป็นมาของชีลະຄະເສັ້ນ ກາຣິມ
- 1.3 ອົງກປະກອບຂອງກາລີ່ນຊື່ລະ
2. ເພື່ອສຶກຍາຽນແນບກາຣີນຮູ້ຊື່ລະຄະເສັ້ນ ກາຣິມ
3. ເພື່ອຍກຍ່ອງສົນສານເພຍແພວ່ກາລີ່ນຊື່ລະໃຫ້ເປັນທີ່ປ່ຽກງູ້ທ່ວໄປ

ຂອບເຫດຂອງກາຣີ່ຍ

ຂອບເຫດຂອງກາຣີ່ຍໃນຄຣິງນີ້ໄດ້ກຳຫນົດໄວ້ ດັ່ງນີ້

1. ພື້ນທີ່ໃນກາຣີ່ຍ ຕໍານັດປໍາສົງ ຄໍາເກອຈະນະ ຈັງຫວັດສົງຂາ
2. ປະຊາກຫຼືໃຫ້ໃນກາຣີ່ຍ ຂີ່ ຄະໜີ່ລະຄະເສັ້ນ ກາຣິມ
3. ຂໍອນຸລົດທໍາກາຣີ່ຍ ຂີ່ ກາລີ່ນຊື່ລະເນັພາຂອງຄະເສັ້ນ ກາຣິມເນື້ອຫາໃນ
ກາຣີ່ຍ ປະກອບດ້ວຍ

 - ປະວັດການເປັນມາຂອງຊື່ລະ
 - ອົງກປະກອບຂອງກາລີ່ນຊື່ລະ
 - ຜູ້ແສດງ
 - ເຄື່ອງແຕ່ງກາຍ
 - ເຄື່ອງຄົນຕົງ
 - ວິຊີກາຣີ່ຍ
 - ສອານທີ່ແລະ ໂອກສທິ່ຍ

4. ກະບວນກາຣີ່ຍທອດຄວາມຮູ້ປະກອບດ້ວຍ
 - 4.1 ຜູ້ທຽບງູ້ມີປັບປຸງພື້ນບ້ານ ມາຍຄົງ ເສັ້ນ ແລະໜານ
 - 4.2 ຕົ້ນແນບກາຣີ່ຍ ມາຍຄົງ ຜູ້ຄ່າຍທອດກາລີ່ນຊື່ລະໃຫ້ແກ່ເສັ້ນ
ໜານ
 - 4.3 ວິຊີກາຣີ່ຍທອດ ມາຍຄົງ ວິຊີກາຣີ່ຍທີ່ເສັ້ນ ແລະໜານໄດ້ຮັບກາຣີ່ຍທອດ

- 4.4 ความรู้จากต้นแบบ หมายถึง ความรู้ที่เสื่น เหลาหวาน รับถ่ายทอดจากต้นแบบการเรียนรู้
- 4.5 ผู้ถูกถ่ายทอด หมายถึง เสื่น เเหลาหวาน ได้ถ่ายทอดความรู้ให้ใคร
- 4.6 เครือข่ายการเรียนรู้ หมายถึง การจัดตั้งกลุ่มการเรียนรู้โดย เสื่น เเหลาหวาน กลุ่มที่มีลักษณะการเล่นซึ่งแบบแผนจะเสื่น การิมระดับชุมชน หรือองค์กร

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาด้วยวิธีการอุปมาณ (Inductive Approach) ตามข้อมูลเชิงประจักษ์แล้วนำมาระยานวิเคราะห์ (Analysis description) โดยมีวิธีดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ชีลະในอำเภอจะนะ ตำบลป่าชิง จังหวัดสงขลา
2. เครื่องมือการวิจัย
 - 2.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อใช้ในการสังเกตขณะซีลະกำลังเล่น
 - 2.2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi – structured interview) ใช้สัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ข้อมูลด้านการละเล่นจากผู้ทรงภูมิปัญญา
 - 2.3 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ข้อมูลด้านการสร้างเครื่อข่ายการเรียนรู้ของผู้ทรงภูมิปัญญาพื้นบ้าน
 - 2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.5 อุปกรณ์การเก็บข้อมูล ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องบันทึกวิดีทัศน์ กล้องถ่ายรูป

3. การเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลแนวลึก และเป็นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จึงเลือกวิธีการเก็บข้อมูลที่ใช้ประโยชน์เพื่อการรวบรวมข้อมูลและเพื่อการตรวจสอบข้อมูล มีลักษณะการเก็บข้อมูล ดังนี้

3.1 แหล่งเก็บข้อมูล มี 2 ลักษณะ คือ

3.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary sources) โดยการสัมภาษณ์สังเกตผู้ทรงภูมิปัญญาพื้นบ้าน

3.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary sources) ได้จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยแหล่งต่างๆ ดังนี้

- ห้องสมุดสถาบันราชภัฏสงขลา
- ห้องสมุดสถาบันทักษิณศึกษา
- ห้องสมุดศูนย์วัฒนธรรม ม.อ.ปัตตานี
- ห้องสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ
- ห้องสมุดศูลานนท์
- เอกสารศึกษา 3

3.2 การคัดลอกข้อมูลที่มีอยู่แล้ว ได้แก่ งานเอกสาร และงานวิจัยมาทำการรวม รวมข้อมูล คัดเลือก จัดระบบข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้แล้วนำมาพร้อมนวิเคราะห์ในส่วนที่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา และวิธีการเล่นซีลีฟ

3.3 การสังเกต (Observation) เป็นการสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยการให้ผู้ทรงภูมิปัญญาพื้นบ้านสาธิตการละเล่นซีลีฟ แล้วเก็บบันทึกลงในเครื่องวิดีโอทัชน์ เครื่องบันทึกเสียง และถ่ายภาพ เพื่อการสังเกตโดยตรงและเพื่อการตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องแม่นยำยิ่งขึ้น จึงใช้การสังเกตโดยอ้อมจากข้อมูลที่บันทึกไว้อีกทางหนึ่ง

3.4 การสัมภาษณ์ (Interview) โดยการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ จากผู้ทรงภูมิปัญญาพื้นบ้านแล้วบันทึกเป็นลายลักษณ์เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์

3.5 การตรวจสอบข้อมูล โดยการใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูล แบบ
สามเหลี่า (Triangulation) ด้านเนื้อหาข้อมูลโดยวิธีการเก็บข้อมูลซ้ำหลายวิธี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากเอกสารงานวิจัยและการสัมภาษณ์ มาสรุป
รวบรวม เนื้อหาดีความข้อความ และการดึงความที่มีสาระสำคัญ แยกແย়เปรเด็น แล้ว
เรียบเรียงเป็นลายลักษณ์อักษร

4.2 นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ด้าน ประวัติความเป็นมา องค์ประกอบ
การละเล่นและรูปแบบเครื่องข่ายการเรียนรู้ของการละเล่นชีลະ ด้วยกระบวนการตรวจสอบ
สอบสามเหลี่า

4.3 การค้นหาความจริงเพื่อบันทึกอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ท่า เสียงดนตรี
การแต่งกาย จากการบันทึกด้วยเครื่องวิดีทัศน์ ทำการประเมินเหตุผล ตรวจสอบแล้ว
สังเคราะห์ข้อมูล

4.4 นำข้อมูลที่เรียบเรียงเนื้อหาแล้วมาตรวจสอบความถูกต้องและความ
สมบูรณ์ของเนื้อหา

4.5 นำข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วมาตรวจสอบ โดยผู้ทรงภูมิปัญญาท่องถิ่น

4.6 แก้ไข ปรับปรุง ข้อผิดพลาดของข้อมูลที่วิเคราะห์ แล้วรวม
ด้วยวิธีการ พัฒนา วิเคราะห์ (Development Analysis) โดยมีภาพประกอบน้ำang

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ภูมิปัญญาท่องถิ่น หมายถึง เป็นผลลัพธ์ขององค์ความรู้ของชาวบ้านในด้าน
ต่าง ๆ ที่ได้รับการสะสม ถ่ายทอดกันมาเป็นเวลาช้านานเพื่อนำมาใช้แก่ปัญหาและการ
ปรับตัวให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของชุมชนในแต่ละยุคสมัย

ศิลปวัฒนธรรม หมายถึง สิ่งที่ดีงามมีคุณค่า เป็นแบบแผนที่ใช้ในการประพฤติปฏิบัติกันมาช้านาน บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ประกอบด้วย เครื่องมืออุปกรณ์ วิธีการ ความรู้ ความเชื่อ ค่านิยมของชนในกลุ่มนี้ ๆ สร้างสมด้วย ทอดกันมาเพื่อใช้ในการดำรงชีวิต

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลอันเนื่อง มาจากการได้รับประสบการณ์เพื่อให้เกิดความเจริญของงานทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

การละเล่นพื้นบ้าน หมายถึง กิจกรรมที่ชุมชนใช้เป็นเครื่องนันทนาการ โดยผู้เล่นเป็นบุคคลที่อยู่ในท้องถิ่น การละเล่นดังกล่าวมีผลต่อชุมชนในด้านสะท้อน วิถีชีวิตของชุมชนลักษณะต่าง ๆ

นาฏศิลป์พื้นเมือง หมายถึง การแสดงที่ประกอบด้วยวิธีการแสดง ผู้แสดง การแต่งกาย เพลงและดนตรี ลักษณะการแสดง อันมีลักษณะเป็นภาพรวมที่เป็น ลักษณะเฉพาะของรูปแบบการแสดงในแต่ละภูมิภาคของไทย

คณะเส้น การมี หมายถึง ชื่อคณะชีล หมู่ที่ 7 บ้านสลุด ตำบลป่าซิง อำเภอ จันจะ จังหวัดสงขลา โดยมีนายเส้น เหลาหมาน เป็นหัวหน้าคณะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่าง ๆ ดังนี้

- ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาด้านวิชา nauyศิลป์พื้นเมือง อันเป็นวิชาหนึ่ง ของสาขาวิชา nauyศิลป์ไทย
- เป็นการอนุรักษ์ เพยเพรภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย อันจะส่ง ผลให้ ชุมชนเกิดความรัก ความภูมิใจ หวานແนน และตระหนักรถึงมรดกภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ควรรำงรักษาให้ยั่งยืนต่อไป
- เป็นการแสดงศักยภาพของชุมชน ในการแสดงความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ถิ่นอัน เป็นส่วนหนึ่งของความเป็นเอกลักษณ์ในชาติไทย

4. ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทาง ในการศึกษารูปแบบเครือข่ายการเรียนรู้ของ ภูมิปัญญาพื้นบ้าน สาขาวิชาการละเล่นพื้นบ้านชนิดอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนต่อไป

คำาถามการวิจัย

1. การเล่นซึ่งมีประวัติความเป็นมาและลักษณะการเล่นอย่างไร
2. ชีลักษณะเด่น ภาริม มีประวัติความเป็นมาและลักษณะการถ่ายทอดการเรียนรู้อย่างไร
3. การเล่นซึ่ง บ่งบอกถึงความเป็นวิถีชีวิตของชุมชนได้อย่างไร

กรอบแนวคิด

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาศักยภาพจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ นำมาประเมินและสังเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการดำเนินงานวิจัยและสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจะเป็นปัจจัยการ สรุปเป็นกรอบแนวคิดได้ ดังนี้

